

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: Z. J., nar. X, bytem X
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 15. 11. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 10. 2024 č.j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 31. 10. 2024 č.j. X a
jemu předcházející rozhodnutí ze dne 23. 8. 2024, č. j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu
řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto
rozhodnutí 72 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze 23. 8. 2024, č. j. X byla zamítnuta
žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení jejího zdravotního
stavu podle ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění
pozdějších předpisů pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. b) a c) zdp., neboť podle

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

posudku Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 23.8.2024 není invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, ale nadále je invalidní pro invaliditu prvního stupně.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím ze dne 31. 10. 2024 č. j. X, kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že z posudku vypracovaného IPZS II. instance ze dne 15. 10. 2024 vyplývá, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zdp, žalobkyně není invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, ale nadále je invalidní pro invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zdp. neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost poklesla o 35 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti byl shledán stav po úrazu s poraněním obou ramen dne 15. 2. 2023, stav po úrazu pravého ramene ze dne 16. 8. 2018, stav po artroskopii levého ramene – sutura rotátorové manžety dne 8. 3. 2024. Zdravotní stav byl hodnocen dle kapitoly XV, oddílu B, položky 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15-25 %. Uvedenému zařazení odpovídají funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích – postižení končetin – ztuhnutí nebo omezení pohybu v ramenním kloubu, loketním kloubu/kloubech – středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo dvou kloubů. Pokles pracovní schopnosti žalobkyně byl stanoven na horní hranici uvedeného rozmezí ve výši 25 %. Vzhledem k vlivu zdravotního postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace byla podle ust. § 3 odst. 2 citované vyhlášky tato hodnota zvýšena o 10 % bodů a celkově tak činí 35 %.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 15. 11. 2024 doručenou zdejšímu soudu dne 19. 11. 2024 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované a jeho zrušení. Žalobu odůvodnila tím, že nesouhlasí se závěry posudkových lékařů, neboť má zato, že její zdravotní stav je závažnější, než je v posudcích uvedeno. Její onemocnění ovlivňuje nejen výkon výdělečné činnosti, ale i běžných denních aktivit. Její obtíže se zhoršují, není schopna vykonávat činnosti při hygieně, zvedání těžších břemen jako např. nákupní tašky, těžkého hrnce, omezena je rovněž ve vykonávání běžných domácích prací, při spánku nemůže spát na bocích kvůli přetrvávajícím bolestem, kvůli nimž byla nucena navštívit ambulanci léčby bolesti. I dle lékařských zpráv není schopna vykonávat svoji profesi pečovatelky a ortopedem jí bylo doporučeno požádat si o plný invalidní důchod z důvodu trvalých následků a omezení hybnosti, rotaci a výrazným bolestem ramen. Má proto zato, že rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a její zdravotní stav byl proto nesprávně posouzen. Domnívá se, že posudkoví lékaři měli její zdravotní stav vyhodnotit větší mírou poklesu pracovní neschopnosti minimálně 70 %.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 26. 11. 2024 ve svém vyjádření k žalobě zrekapitulovala dosavadní průběh řízení a navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

(dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení s tím, že nebude-li žalobkyně uznána invalidní či bude uznána invalidní v prvním stupni, pak navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Při uznání žalobkyně invalidní ve vyšším stupni invalidity ponechala rozhodnutí na úvaze soudu s ohledem na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobkyně.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. K námitkám žalobkyně týkajícím se nedostatečného posouzení zdravotního stavu a rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů není soud oprávněn vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
9. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
10. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
11. Z těchto důvodů požádal soud Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí, dále jen „PK MPSV“ – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 5. 2. 2025 za účasti odborného lékaře z oboru ortopedie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (31. 10. 2024) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona, nešlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69 %, doba platnosti trvale, vznik 8. 2. 2024 ortopedickým vyšetřením. Invalidita vznikla v souvislosti s úrazem ze dne 15. 2. 2023. Komise uvedla, že v minulosti byla žalobkyně uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/119 Sb., ve znění pozdějších předpisů, šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) cit. zákona, datum vzniku invalidity 7. 7. 2020 – rehabilitačním vyšetřením, platnost stanovena trvale. Žalobkyně byla posuzována jako pečovatelka. Dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace ortopeda při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je stav po úrazu obou ramen dne 15. 2. 2023 a úrazu pravého ramene dne 16. 8. 2018, dále revmatoidní artritida I. – II. stupně seropozitivní, HLA B27. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením IPZS ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že se u žalobkyně jedná o ztuhnutí obou kloubů, značné snížení celkové výkonnosti, některé denní aktivity značně omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 50 % podle kapitoly XV, odd. B, položky 3d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Vzhledem k tomu, že žalobkyně není schopna využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti, podle § 4 odst. 1 citované vyhlášky byla uvedená hodnota zvýšena o 10 % bodů a celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti tak činí 60 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách, je schopna práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb., šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Invalidita vznikla v souvislosti s úrazem ze dne 15. 2. 2023, kdy došlo k poškození obou ramenních kloubů. Původní úraz ze dne 16. 8. 2018 byl příčinou invalidity prvního stupně, došlo k poškození jednoho ramenního kloubu. Datum vzniku dnem ortopedického vyšetření 8. 2. 2024, s ohledem na charakter postižení platnost stanovena trvale.

12. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány.

14. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
15. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo k zamítnutí námitek žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 8. 2024, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení jejího zdravotního stavu a námitkami napadené rozhodnutí bylo potvrzeno s odůvodněním, že žalobkyni nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 5. 2. 2025 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované se u žalobkyně jednalo o invaliditu druhého stupně a nikoli pouze o invaliditu prvního stupně, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 31.10.2024 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 23. 8. 2024 tímto rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně ke dni 8. 2. 2024, tedy ke dni předcházejícímu vydání uvedených rozhodnutí odpovídal druhému stupni invalidity, když míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila 60 %.
16. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 5. 2. 2025 invalidní pro invaliditu druhého stupně a to od 8. 2. 2024, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobkyně z prvního na druhý stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání vyššího stupně invalidity by byla vydala žalovaná v případě zjištění tohoto vyššího stupně invalidity již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.
17. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně v žalobě nebyla v řízení právně zastoupena, soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 72 Kč představující poštovné, jež žalobkyně uhradila v souvislosti s podáním žaloby k poštovní přepravě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Plzeň 20. 8. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.